

KNJIŽNIČARSKÉ NOVICE

4(1994), št. 5

13. maj 1994

ELAG '94

18. ELAG (European Library Automation Group) seminar je letos potekal na Madžarskem (v Budimpešti) med 27. in 29. aprilom. Tema seminarja Knjižnične storitve v elektronskem okolju (Library Services in an Electronic Environment) je bila tesno povezana z lanskoletno (virtual library), tako da je bila v treh dneh najpogostejše uporabljena beseda "virtual" (virtual library, virtual OPAC, virtual union catalogue). Seminarja se je udeležilo preko 130 udeležencev, iz Slovenije 8 (NUK 4, UKM 2 in IZUM 2).

Delo na seminarju je potekalo v treh oblikah:

1. Splošna razprava o poročilih posameznih držav
2. Referati
3. Delavnice

V svojih poročilih so posamezne države predstavile dosežke pri avtomatizaciji delovnih procesov knjižnic v minulem letu ter navedle številne uporabne podatke (npr. kako se lahko vključujemo v njihove sisteme oz. OPAC).

Referati so zajemali naslednje teme: vloga centralnih katalogov v novih (elektronskih) pogojih; virtualni centralni katalog; DOBIS/LIBIS v madžarski nacionalni knjižnici;

knjižnični gopherji; uporaba Internet-a; uporaba elektronske pošte; tehnike retrospektivne konverzije ter multimediji v virtualnih knjižnicah.

Delavnice pa so obravnavale: tehnike retrospektivne konverzije; elektronsko pošto; zbirke podatkov s polnimi teksti; evalvacijo avtomatiziranih knjižnic in knjižničnih sistemov; UNICODE in nabori znakov; virtualni OPAC; delovne postaje za končnega uporabnika; knjižnične gopherje ter delovni program 1994-98 (Evropska skupnost, DG XIII/E-3).

Delček dogajanj na ELAG seminarju bomo predstavili v tej in v naslednji številki Knjižničarskih novic. Gradivo seminarja je na voljo v NUK, Enota za razvoj knjižničarstva. Zbornik, žal, do seminarja še ni bil pripravljen in bo na voljo kasneje.

MADŽARSKA NACIONALNA KNJIŽNICA SZÉCHÉNYI

Med seminarjem ELAG smo si imeli priložnost ogledati madžarsko nacionalno knjižnico in spoznati njeno dejavnost. Predstavili bomo le nekaj osnovnih podatkov in vtisov o njej.

* Pogled nazaj

Madžarsko nacionalno knjižnico je ustanovil leta 1802 grof Ferenc Széchényi (1754-1820), ki je zbiral madžarske knjige doma in v tu-

jini ter svojo zbirko daroval madžarskemu narodu. Tudi drugi pomembni ljudje so s svojimi knjižnimi darovi dopolnjevali zbirko nacionalne knjižnice. Ob ustanovitvi je štela 13.000 tiskanih knjig, več kot 1.200 rokopisov ter stotine zemljevidov in grafik. Leta 1808 je bil ustanovljen madžarski Nacionalni muzej, da bi zbiral madžarsko zgodovinsko, arheološko in naravno dediščino, v svoj okvir pa je vključil tudi knjižnico. Knjižnica je bila del muzeja vse do leta 1949, ko se je od njega ločila in postala samostojna Nacionalna knjižnica Széchényi. V popolnoma prenovljene prostore kompleksa budimskega gradu se je preselila leta 1985.

* Funkcije knjižnice

Knjižnica spada danes pod Ministrstvo za kulturo in izobraževanje. Njene funkcije so bile jasno opredeljene že od njenega nastanka dalje. Kot nacionalna knjižnica zbira:

- 1) vsa dela (ne glede na jezik) publicirana na Madžarskem
- 2) vsa dela v madžarskem jeziku
- 3) vsa dela, katerih avtorji ali soavtorji so Madžari
- 4) vsa dela, publicirana v tujini, v tujih jezikih, katerih vsebina se nanaša na Madžarsko, njeno prebivalstvo, zgodovino ipd.

Knjižnica ne zbira le tiskane dokumente ampak tudi druge zapise v katerikoli obliki, ne glede na nosilec zapisa. Tako lahko njeni uporabniki na enem mestu najdejo zbrano kulturno bogastvo svojega naroda in hkrati "odnos" ostalega sveta do njega. Poleg "hungarike" knjižnica zbira tudi literaturo o sosednjih deželah in njihovih prebivalcih, pomembna je njena zbirka del o zgodovini pisave in knjig, zbirka literature s področja knjižničnih in informacijskih ved, zbirke literature v tujih jezikih s področja lingvistike, literature in zgodovine itd. Obvezni izvod madžarskih publikacij prejema knjižnica od leta 1804 dalje. Vodi

madžarski centralni katalog in koordinira medknjižnično izposajo.

Poleg tega, da opravlja funkcije nacionalke, sodeluje v koordinaciji madžarskega informacijskega sistema in njegovih odnosih s tujino. Dejavnost ostalih knjižnic v državi podpira z naslednjimi aktivnostmi:

- a) bibliografska kontrola "hungarike"
- b) distribucija dokumentov, katere dovoljuje zakon o avtorskih pravicah
- c) centralna registracija tujih knjig in serijskih publikacij, ki imajo pomen za znanost in jih nabavljajo madžarske knjižnice
- d) posredovanje informacij o drugih knjižnicah in njihovih storitvah
- e) centralna vloga pri mednarodni izmenjavi dokumentov
- f) prejetje dvojnic gradiva iz drugih knjižnic
- g) organizacija domače in mednarodne medbibliotečne izposoje
- h) zagotavljanje strokovne pomoči drugim knjižnicam ter
- i) knjižna in knjižnična propaganda.

Nacionalna knjižnica je prevzela bibliografsko kontrolo nad nacionalno produkcijo leta 1946. Madžarsko nacionalno bibliografijo so najprej tiskali mesečno, od leta 1961 dalje pa štirinajstdnevno, od takrat so vanjo vključeni še zvočni zapisi, izhaja pa tudi letna kumulativna publikacija. Bibliografijo o gradivih za leta 1945-1960 so natisnili kumulativno. Seznam madžarskih periodičnih publikacij ter bibliografija člankov izhajata od leta 1946 dalje, najprej mesečno, zdaj štirinajstdnevno. Vsako drugo leto je izhajala madžarska bibliografija bibliografij in sicer v obdobju 1950-1976. Druge centralne funkcije je knjižnica prevzela leta 1952, npr. odgovornost za vodenje centralnega kataloga knjig, ki je bil sicer ustanovljen že 1923 leta.

Avgusta 1993 so izdali svoj CD-ROM s podatkovno zbirko tujih periodičnih publikacij v

madžarskih knjižnicah za obdobje 1981-1991. Zbirka vsebuje bibliografski opis publikacije, podatke o zalogi in lokacijske podatke.

* Nekaj podatkov o knjižnici

Nekdanja zbirka grofa Széchényi je prerasla danes v eno največjih in najbolj prestižnih knjižnic v deželi. Trenutno šteje zbirka preko 7 milijonov enot (Tabela 1), med njimi je 2.2 milijona knjig (tudi takšne raritete kot je prva tiskana knjiga na Madžarskem - Chronica Hungarorum iz leta 1473), 299.000 volumnov serijskih publikacij in preko 881.000 rokopisov. Število zemljevidov se približuje 199.000 enotam, slik in grafik 279.000 ter zvočnih zapisov 19.000 enot. V knjižnici je preko 2.6 milijona plakatov in drobnih tiskov. Imajo tudi mikrofilmske kopije za več kot 240.000 dokumentov. Z 8.500 deli publiciranimi pred letom 1711, je njena zbirka starih knjig najbogatejša v deželi. Ponaša se tudi s 1700 inkunabulami in knjižnicami slavnih zgodovinskih oseb ter deli iz knjižnice kralja Matije Korvina.

Tabela 1: Stanje knjižnične zbirke 31.12.1992 (enot)

knjige	2.228.164
periodične publikacije	299.023
rokopisi	881.591
glasbeni tiski	170.278
zemljevidi	198.139
drobni tiski	2.626.277
standardi	47.476
patenti	1.521
grafike	288.273
mikrofilmi (negativi)	130.418
mikrofilmi (pozitivi)	114.029
diapozitivi (za izobraževanje)	13.760
zvočni in avdio zapisi	18.342
drugi dokumenti	46.515
video kasete	1.583
skupaj	7.065.389

Večina gradiva je dostopna v prostem pri-

stopu, v vsaki od čitalnic pa je uporabnikom na voljo zares bogat fond referenčne literature (slovarji, enciklopedije, bibliografije itd.). Veliko obiskovalcev (zlasti študentov) čitalnic uporablja svoje gradivo, saj so pogoji za študij v knjižnici veliko boljši kot pa npr. v njihovih študentskih domovih. Knjižničarji nacionalke pravijo, da je njihova knjižnica neuradno tudi univerzitetna, saj je več kot polovica članov iz vrst študentov in zaposlenih na univerzi.

Ob koncu leta 1992 je knjižnica imela vpisanih 24.059 članov, ki so jo skupaj obiskali 174.700-krat in si izposodili približno 1.800.000 enot gradiva. Medbibliotečno si je knjižnica izposodila 774 enot gradiva (235 dokumentov in 539 kopij), posodila pa 8.776 enot (5.126 dokumentov in 3.650 kopij).

Informacije o virih so dostopne preko številnih katalogov - avtorski, naslovni, stvarni (UDK), ISBN in ISSN katalogi. Posebne zbirke imajo svoje posebne kataloge, tako lahko npr. inkunabule iščemo v 11 različnih katalogih. Gradivo je dostopno samo za izposoj v čitalnico, razen zbirke literature za področje bibliotekarstva oz. informacijskih ved, ki se izposoja. Terminali omogočajo on-line iskanje po zbirki knjig in serijskih publikacij, 21 zbirk na CD-ROM-ih pa je od začetka leta 1993 dostopno preko lokalne računalniške mreže.

Število zaposlenih v knjižnici se približuje 900-tim. Kot so nam povedali, je približno ena tretjina strokovnih delavcev, ostali pa ali delajo z gradivom ali pa so zaposleni kot servis (administracija, snažilke, garderoberji, varnostniki, vzdrževalci opreme in stavbe, restavradorji, knjigovezi, prodajalci itd.). Knjižnični prostori so zelo sodobno opremljeni, zgle- dno čisti in urejeni, na vsakem koraku pa srečamo varnostnike, ki ne le skrbijo za varnost temveč tudi za primerno vedenje obiskovalcev (v knjižnici ne smejo biti hrupni). Kajenje ni dovoljeno.

* Avtomatizacija delovnih procesov

Delovne procese je knjižnica začela avtomatizirati ob koncu šestdesetih let in je pri tem opravljala pionirsko delo. Šele po dvajsetih letih prizadevanj ji je uspelo uvesti lasten on-line integrirani računalniški sistem NEKTÁR.

Zbirko podatkov madžarske nacionalne bibliografije izgraja od leta 1976 dalje, centralni katalog tuje periodike na Madžarskem pa od leta 1981 dalje. Zbirki temeljita na MARC formatu, dopolnjujeta se s pomočjo paketne obdelave in služita le tiskanju publikacij. Sami ugotavljajo, da sta zaradi tega premalo izrabljeni. Knjižnica je kmalu po prvih korakih v avtomatizacijo ugotovila, da brez avtomatizacije celotnega sistema knjižnice in njegove povezave s svetom, ne bo mogla izpolnjevati svoje funkcije.

S spremembami je začela v sredini osemdesetih let, ko je dobila podporo iz t.i. Projekta nacionalne informacijske politike ter ostalih nacionalnih in mednarodnih fondacij. Cilj projekta je vzpostavitev informacijske infrastrukture, temelječe na računalniškem omrežju, ki je podpora nacionalnemu raziskovalnemu in tehničnemu razvoju. Država oz. informacijske enote so trenutno v fazi tehničnega in komunikacijskega opremljanja in povezovanja, ki bo šele omogočilo razvoj specialnih zbirk podatkov in njihovo integracijo v enoten knjižnični informacijski sistem. Nacionalna knjižnica ima v omenjenem projektu posebno mesto in je zato deležna ustrezne tehnične in finančne podpore. V letu 1990 je tako dobila svoj računalniški center z računalnikom IBM in programsko opremo Dobis/Libis ter uvedla NEKTÁR (Integrirani informacijski sistem nacionalne knjižnice). V zbirko podatkov so začeli ob koncu 1991 vnašati tekoči priliv knjig in serijskih publikacij, tečejo pa tudi postopki za konverzijo oz. vključitev podatkov iz prej razvitih zbirk v novo, da bi bil on-line katalog čimbolj uporaben. To jim zaenkrat še ni uspelo, tako da so podatki madžarske

nacionalne bibliografije za obdobje 1976-1991 shranjeni na zunanjem gostitelju (Simensov računalnik). Gre pa kar za 320.000 zapisov. Uporabnikom knjižnice je od septembra 1992 na voljo OPAC, prizadevanja za vključevanje drugih knjižnic v izmenjavo bibliografskih podatkov so šele v teku, so se pa v minulem letu odločili za HUNMARC format.

Knjižnica vlaga velika sredstva v izgradnjo lokalne računalniške mreže, saj so stroški zaradi posebnosti zgradbe (velika površina, debeli zidovi) izjemno visoki. Leta 1992 je dokupila precej strojne opreme in bistveno izboljšala pogoje dela. Obstoječi računalnik IBM 9377 in njegovo mrežo so dopolnili z instalacijo mreže ETHERNET v skoraj vse prostore zgradbe. Za serverje (strežnike) so uporabili PC AT/486 osebne računalnike, instalirali pa tudi NOVELL programsko opremo za delovanje računalniške mreže. Preko mreže imajo dostop do svojega sistema, zbirk podatkov znotraj Madžarske in v tujini (preko X.25). Preko mednarodnega računalniškega omrežja so dostopne naslednje specializirane zbirke podatkov madžarske nacionalke:

- NPA (Nacionalna zbirka periodičnih publikacij): vsebuje bibliografske in lokacijske podatke za okoli 25.000 tujih znanstvenih, tehničnih in izobraževalnih periodičnih publikacij v madžarskih knjižnicah od leta 1981 dalje.
- NPAL (Nacionalna zbirka podatkov o knjižnicah s tujo periodiko): vsebuje seznam približno 1.000 madžarskih knjižnic, ki prejema in dajejo v uporabo tuje periodične publikacije.
- HUN (Hungarika informacije): vsebuje bibliografske citate, ki se nanašajo na Madžarsko in Madžare - iz 300 periodičnih publikacij, publiciranih v drugih državah od leta 1984 dalje.

- HUNG (Hungarika biografske informacije): vsebuje biografske podatke za okoli 18.000 pomembnih Madžarov rojenih po letu 1880, ki so živeli oz. živijo izven Madžarske.

* Bibliotekarski center in knjižnica

V okviru knjižnice deluje Center za bibliotekarske in informacijske vede s svojo specialno knjižnico. V primerjavi z našo Enoto za razvoj knjižničarstva gre za mnogokratnik tako prostora, kadrov, gradiva kot opreme in sredstev. No, kljub temu je tudi njihov center trenutno "na razpotju", saj še ne vedo, kakšen bo njegov bodoči status (bo del nacionalke ali mogoče ministrstva ali pa celo samostojna institucija?).

Knjižnica za bibliotekarstvo pridobiva in daje v uporabo vse madžarske in izbrane tuje publikacije s področja bibliotekarstva oz. informacijskih ved (preko 40.000 enot). Gre za specialno knjižnico z edinstveno literaturo v državi in kot taka ima tudi določene funkcije nacionalnega pomena. Zbirka pokriva potrebe izobraževanja, raziskovanja in razvoja na področju knjižničarstva. Knjižnica sodeluje z drugimi knjižnicami in knjižničarskimi šolami po celem svetu, izdaja strokovno revijo (štirikrat letno, anotacije so v angleškem in nemškem jeziku), tematsko bibliografijo, abstraktni časopis ter tezaver madžarskih terminov s področja bibliotekarskih in informacijskih ved. Center pa izdaja publikacijo o naročeni literaturi v madžarskih knjižnicah (40 števil letno), štirikrat letno t.i. koledar pomembnih dogodkov in seveda občasno monografije s področja bibliotekarstva oz. informacijskih ved.

* Ostala dejavnost

Madžarska nacionalka izdaja številne publikacije in sicer 9 naslovov periodičnih publikacij in 6 knjižnih naslovov. Znana je po odmevni razstavi dejavnosti (zlasti svojih

knjižnih "zakladov") ter organizaciji domačih in mednarodnih knjižničarskih srečanj, pa seveda tudi po dejavnosti njenih posameznih oddelkov. Tako npr. njen odderek, zadolžen za video zbirko posnetih intervjujev, že več let vodi razgovore s pomembnimi madžarskimi političnimi osebnostmi, leta 1992 pa je začel s presnemavanjem celotne madžarske filmske produkcije na video kasete, ki so uporabnikom potem na voljo v knjižnici.

* Težave?

Zanimivo je, da nacionalna knjižnica kot poseben problem omenja prostorsko problematiko, kar je nam, ki delamo v zatrpani slovenski nacionalki, vsekakor nerazumljivo (kar zgubljeni smo se počutili v njenih knjižničnih "prostranstvih" in želeli smo si, da bi bili z nami kritiki "prostorske potratnosti" načrtovane UKL). A madžarski kolegi se ne dajo - standardi so standardi - skladišča bodo leta 2000 polna in nacionalka bo potrebovala dodatne prostore.

Resne težave imajo madžarski kolegi z zagotavljanjem obveznega izvoda. Politične spremembe so prinesle kaotične razmere v madžarsko knjižničarstvo in založniško dejavnost. Ustanovljenih je bilo veliko število malih izdajateljskih hiš, ki zakonodaje glede obveznega izvoda ne spoštujejo. Tako nastajajo v madžarski nacionalni knjižnični zbirki "luknje", za katere knjižničarji menijo, da jih nikoli ne bo več možno zapolniti.

V letu 1993 je morala knjižnica znižati svoj proračun za 8%. Kljub temu ji je uspelo ohraniti enak nivo storitev in nabave kot leto prej.

* Primerjave?

Če naredimo primerjavo madžarske s slovensko nacionalko, bi slednja glede na velikost fonda morala imeti 252 zaposlenih, da bi se lahko vzporejala z madžarsko. NUK izposoja gradivo tudi na dom in je nosilec slovenskih

agencij za ISBN in ISSN - število zaposlenih ob koncu minulega leta pa je bilo 116. Kaj bi predstavili - madžarska država razume pomen nacionalne knjižnice vsekakor drugače kot naša, ki je svojo državnost šele pridobila. Madžarom je nacionalna knjižnica eden od najpomembnejših stebrov njihove kulture in kam drugam bi peljali angleško kraljico Elizabeto, kot na ogled nacionalke?

Če pa se primerjamo z Madžari glede delovanja oz. povezanosti knjižničnega informacijskega sistema in njegove računalniške oz. komunikacijske podprtosti, bi pa neskromno rekli, da smo droben korak pred njimi. Vendar - kako dolgo? Madžari imajo delovne pogoje, imajo kadre, imajo sredstva...

ELEKTRONSKA POŠTA ZA KONČNEGA UPORABNIKA : DELAVNICA

Delavnice (srečali smo se štirikrat) smo se udeležili predstavniki: Finske, Italije, Madžarske, Danske, Indije in Slovenije. Temi razprave sta bili: elektronska pošta kot storitev knjižnice ter uporaba elektronske pošte pri storitvah knjižnice. Izhodišča in teze za delavnico je pripravil vodja Oddelka za informacijsko tehnologijo in avtomatizacijo nizozemske nacionalne knjižnice.

Izhodišča za razpravo

- Knjižnica mora svoje uporabnike informirati o obstoju elektronske pošte. Ker mnogi uporabniki ne vedo (je to odvisno od njihove starosti?) ničesar o elektronski pošti, jih je knjižnica dolžna o tem obveščati, jih izobraževati in jim nuditi pomoč.
- Uporabnik knjižnice naj bi dobil svoj elektronski poštni predal in imel možnost

uporabe te storitve.

- Uporabnik naj bi imel možnost uporabe RFC in/ali X400 na uporabniško prijazen način. On-line pomoč je vsekakor nujna!
- Če želi knjižnica pri uporabi omenjenega servisa izključiti določeno skupino uporabnikov, lahko to stori s pomočjo zahteve po identifikaciji (gesla) posameznega uporabnika.
- Identifikacija je potrebna tudi, če želi knjižnica uporabo elektronske pošte zaračunavati. V ta namen uvede ustrezen postopek beleženja in zaračunavanja uporabe elektronske pošte (plačilo po uporabi storitve, kreditna kartica, prednaročilo ipd.)
- Zagotoviti je treba, da bo uporabnik na svoja odposlana sporočila dobil odgovore, ki jih lahko prebira samo on. Zaradi tega je anonimna uporaba elektronske pošte nemogoča in morajo biti uporabniki ustrezno registrirani.
- Za tehnično osebje knjižnice pomeni uvedba elektronske pošte dodatne naloge, saj je potrebno implementirati na lokalnem sistemu podsistem elektronske pošte, zagotoviti tehnično podporo in seveda delovanje sistema.
- Vodstvo knjižnice se mora zavedati, da nastanejo z uvedbo omenjene storitve dodatni stroški (tehnična oprema, programska in strojna oprema, izobraževanje itd.).

Teze za razpravo

- Elektronska pošta mora biti uporabnikom dostopna, saj predstavlja le novo knjižnično storitev, lahko pa zelo pozitivno vpliva na imidž knjižnice kot informacijskega servisa.

- Elektronske pošte za svoje uporabnike naj knjižnica ne bi omogočala, saj gre le za drugačno obliko telefonskega servisa, ki naj ga zagotavlja PTT.
- Obstoječi način dela z elektronsko pošto je tako težko razumljiv oz. dojemljiv, da se knjižnici stroškovno ne splača zagotavljati te storitve.
- Dostop do uporabe elektronske pošte naj bi imela le omejena skupina uporabnikov.
- Storitev elektronske pošte je lahko za knjižnico dobičkonosna.
- Uporabnikom ne smemo dovoliti dostopa do elektronske pošte, ker je to preveč nevarno (možnosti zlorabe).
- Knjižnice se naj ne bi ukvarjale s komercialno dejavnostjo.
- Elektronska pošta naj bo dostopna le knjižničnemu osebju in še to pod določenimi pogoji.
- Mednarodna elektronska pošta naj ne bo dostopna uporabnikom, le lokalna oz. nacionalna.
- Elektronska pošta naj se ne uporablja za zagotavljanje dokumentov. Ta storitev naj bo vključena v knjižnične module znotraj programske opreme OPAC in Izposoja.
- Elektronska pošta nima pravne osnove, zato so naročila (sporočila) poslana preko nje, neveljavna.
- Moderne znanstvene knjižnice naj bi zagotavljale uporabo telefona, faksa in elektronske pošte svojim uporabnikom kot eno svojih osnovnih storitev. Uporabniki naj bi plačali dejanske stroške uporabe teh storitev.

Razprava

Razprava je bila živahna, udeleženci pa smo imeli dokaj različna mnenja glede dostopnosti elektronske pošte za uporabnike. Prisotno je bilo mnenje (goreče ga je zastopal npr. kolega iz Italije), da naj bo storitev dostopna le delavcem knjižnic, pa še to le "izbranim" in na univerzi ravno tako (nikakor naj ne bi dali možnosti uporabe elektronske pošte študentom, ki bi stvar skoraj zagotovo zlorabili); indijski predstavnik je sicer dopuščal, da se uporaba elektronske pošte omogoči tudi določenim uporabnikom knjižnice in študentom (npr. le podiplomcem), ni pa se zavzemal za to, da bi knjižnica bila posrednik te storitve. Nekaj pa nas je menilo, da tudi uporaba elektronske pošte postaja ena od storitev knjižnice (kot telefon, fax itd.) in se morajo knjižnice pač na svojo "novo" prihodnost ustrezno pripraviti. Sploh pa je bilo na večih razpravah v okviru seminarja ELAG izraženo mnenje, da morajo vsaj večje knjižnice postopoma organizirati lastne računalniške centre, saj bodo drugače preveč informacijsko zaostale in bodo njihove naloge vedno bolj prevzemali različni informacijski (računalniški) centri, njim pa bo res ostajalo le "skladiščenje" gradiva. Novi vlogi knjižnice (t.i. virtualni knjižnici) je potrebno prilagoditi tudi zaposlovanje kadrov v knjižnicah in seveda izobraževanje tako kadrov kot uporabnikov. Sicer pa - ni več daleč dan, ko bodo naši osnovnošolci znali uporabljati še kaj več kot le elektronsko pošto. Če knjižnice razvoju tehnologije in komunikacij ne bodo sledile, jih bodo uporabniki vedno manj potrebovali!

Zaključek delavnice bi lahko strnili v naslednje priporočilo: knjižnice naj razmišljajo o tem, da bo uporaba elektronske pošte prej ali slej postala tako samoumevna, kot je danes uporaba telefona. Storitve bodo uporabnikom ponudile ali preko svojega računalniškega cen-

tra ali v dogovoru z enim izmed njih. Način uporabe, zaračunavanje itd. pa bo določen v posebnih smernicah (ali na ravni države, univerze, tipa knjižnic itd.). Skratka - pred prihodnostjo ne bežati, ampak se spopasti z njo že danes.

Melita Ambrožič

ŠOLSKE KNJIŽNICE

ODPIS V ŠOLSKI KNJIŽNICI ALI KNJIŽNICA PODARJA STARE KNJIGE

Na II. gimnaziji Maribor vsako leto poteka sedaj že tradicionalna prireditve pod naslovom Pomlad na II. gimnaziji. V mesecu dni (od 15. marca do 15. aprila) se zvrstijo različne kulturne prireditve: razstave, likovne razstave izdelkov učencev šole, gledališke, literarne, glasbene predstave, okrogle mize itd. Na koncu šola izda literarni almanah.

Letos je šolska knjižnica prispevala dve prireditvi. Pri prvi smo samo odstopili prostor in pomagali pri postavitvi razstave maket Gradovi na Slovenskem, ki jih že od 4. razreda osnovne šole izdeluje in raziskuje učenec naše šole Igor Sapač. Zelo odmevno je že razstavljaval v Univerzitetni knjižnici Maribor in v Študijski knjižnici Celje. Ob otvoritvi razstave je avtor predstavil tudi svojo obsežno raziskovalno nalogo z istim naslovom.

Druga prireditev je bila bolj knjižnično naravnana. Zadnji dan prireditve, 15. april, smo določili za dan, ko bo knjižnica učencem in učiteljem podarjala stare knjige.

V letošnjem letu so vse slovenske srednješolske knjižnice, ki bodo v letu 1995 izvajale eksterno maturo, prejele veliko gradiva za obvezne maturitetne predmete (slovenski jezik - domače branje, matematika - zbirke nalog, angleški jezik - slovarji, slovnice, testi...). Ker je tudi naša knjižnica dobila veliko knjig, smo se odločili za izredni odpis starejšega, poškodovanega in drugega neustreznega in zastarelega gradiva, zlasti knjig za obvezno domače branje, ki jih prej zaradi številčnega pomanjkanja nismo mogli odpisati, saj so dijaki rajši brali obrabljene knjige kot pa nobenih.

Izbor za odpis leposlovja smo opravili v knjižnici samostojno, za druge stroke pa seveda skupaj z vodjo aktiva posamezne predmetne skupine ali z učiteljem določenega predmeta. Na ta način smo izločili nekaj več kot 700 knjig.

Zanimanje med dijaki in tudi učitelji je bilo izjemno že veliko pred določenim datumom. Začeli smo ob 9. uri, ob 13.30 je ostalo samo še 48 knjig. Pa naj kdo še reče, da mladi ne berejo in da jih knjige ne zanimajo.

Ideja bo morda dobrodošla še za koga, saj je odpis v marsikateri šolski knjižnici še vedno "tabu" tema.

Majda Steinbuch
II. gimnazija Maribor

ZBDS

SEKCIJA ZA VISOKOŠOLSKO KNJIŽNICE

Dne 6.5.1994 je bila v Narodni in univerzitetni knjižnici 3. seja sekcije za visokošolske

knjižnice. Največ pozornosti so člani sekcije posvetili razpravi o Merilih za ocenjevanje dejavnosti v visokošolskih knjižnicah ter osnutku Pravilnika o napredovanju v nazive v visokem šolstvu.

Merila, ki so del strokovnih standardov in kriterijev za visokošolske knjižnice, je bilo potrebno dopolniti tudi zaradi večjega obsega dela, ki ga knjižničarji opravijo s podporo računalnika in zaradi sodelovanja knjižnic v COBISSu.

Ker je bilo precej različnih mnenj, so se člani sekcije dogovorili, da se je treba za dve poglavji meril še dodatno posvetovati s knjižničarji, ki delajo v dokumentacijah.

Osnutek Pravilnika o napredovanju so oblikovali na Univerzi v Ljubljani. Delovno skupino vodi prorektor prof. dr. Jože Kušar. V Pravilniku smo pri nekaterih tarifnih skupinah in količnikih ugotovili nekaj netočnosti, kot npr.: izpuščeni sta V. in VI. tarifna skupina, v VII. tarifni skupini je bibliotekar omenjen dvakrat, prvič z nazivom knjižničar, drugič kot bibliotekar, nadalje ni predvidena tarifna skupina za bibliotekarje, ki imajo magisterij ali doktorat. Člani sekcije so predlagali, da bi bili količniki za posamezne tarifne skupine poenoteni s pravilnikom, ki velja za področje kulture. Zaradi vsega navedenega so prisotni sprejeli sklep, da se delovni skupini na Univerzi v Ljubljani pošljejo predlogi Sekcije za dopolnitev pravilnika.

Ana Martelanc

PREDSTAVLJAMO VAM

SISTEM MEDNARODNE VREDNOSTNE ZADOLŽNICE ZA MEDNARODNO MEDKNJIŽNIČNO IZPOSOJO

Izvor

Pod pokroviteljstvom programa SDP (splošne dostopnosti publikacij) pripravlja IFLA Urad sistem poslovanja z mednarodno vrednostno zadolžnico, s katerim bi poenostavili plačevanje storitev medknjižnične izposoje. Osnovna misel je razviti sistem, ki bi zmanjšal število mednarodnih finančnih nakazil med knjižnicami v zvezi z medknjižnično izposajo. Ta nakazila so draga tako za knjižnico, ki izposoja, kot za knjižnico, ki prosi za literaturo. Pogosto pa tam, kjer imajo probleme s trdno valuto, teh nakazil sploh ne morejo izvajati. Ker zadolžnica nima nobene posebne denarne vrednosti, bo v pomoč knjižnicam, ki ne morejo obdržati plačil, ki so jih prejele za medknjižnično izposajo, ali, ki nimajo posebnih sredstev za te namene.

Pred nekaj leti je bila narejena izvedbena študija (Cornish, Graham P.: Feasibility of a voucher scheme to pay for international interlibrary transactions. Paris, Unesco PGI-92/WS/5) in od tedaj doživlja projekt vsak dan večjo podporo. O projektu je podrobno razpravljala skupina strokovnjakov na Sekciji za splošno dostopnost publikacij na 3. mednarodnem posvetovanju o medknjižnični izposoji in nabavi dokumentov v Budimpešti, aprila 1993. Poročilo o tem je bilo predstavljeno tudi na CDNL konferenci v Barceloni, avgusta 1993.

Kako bi sistem deloval

Knjižnice bi nabavile zalogo zadolžnic pri osrednji "banki". Ena zadolžnica bi veljala za eno izposajo knjige ali eno fotokopijo članka. Uporabljali bi jo toliko časa, dokler ne bi zaradi prepogoste rabe postala fizično izrabljena ali dokler ne bi knjižnica zbrala preveliko število zadolžnic. Takrat bi jih knjižnica lahko zamenjala za gotovino ali za druge zadolžnice. Za knjižnice, ki naročajo prek računalnika, bi obstajala tudi elektronska zadolžnica.

Projekt

Britanska knjižnica je ponudila finančno podporo za postavitev projekta. Novembra 1993 se je Uradu pridružila Sara Gould, ki je zadolžena za njegovo izvedbo. Do avgusta 1994 je potrebno izdelati predhodno poročilo in takoj nato začeti s poskusnim programom.

Ustanovljena je bila posvetovalna delovna skupina. Člani skupine so: David Bradbury (Center za medknjižnično izposajo in nabavo dokumentov pri Britanski knjižnici), Heinz Fuchs (Univerzitetna knjižnica v Göttingenu in IFLA sekcija za medknjižnično izposajo in nabavo dokumentov), Niels Mark (Državna in univerzitetna knjižnica v Arhusu in IFLA sekcija za medknjižnično izposajo in nabavo dokumentov), Peter Lor (direktor Državne knjižnice v Pretoriji), Christopher Wright (vodja medknjižnične izposoje v Kongresni knjižnici, Washington), Svetlana Prose-kova (zastopnica direktorja Ruske državne knjižnice, Moskva), Warren Horton (direktor Narodne knjižnice Avstralije), Abdela-ziz Abid (GIP program, Unesco), Monica Guerrero (Center za ekonomske raziskave in izobraževanje, Mexico) in Graham Cornish (IFLA, program splošna dostopnost informacij).

Cena zadolžnice bo verjetno 8 USD. S tem bi plačali eno izposojeno ali kopirano enoto.

Na razpolago bo tudi polovična zadolžnica, in sicer za doplačilo obsežnejših člankov. Za sistem bo skrbel IFLA Urad za splošno dostopnost publikacij, pri katerem bodo na razpolago tudi zadolžnice. Dežele v razvoju naj bi dobile denarno pomoč iz raznih virov, kar bi jim omogočilo udeležbo v sistemu.

Sara Gould se ukvarja tudi s fizičnim formatom zadolžnice in finančnimi pripravami za sistem. Načrtujejo tudi elektronsko zadolžnico. Vidiki, ki jih bo potrebno še raziskati so: zakonitost sistema glede določil o mednarodni valuti, trajanje veljavnosti in priprave za poskusno uvajanje.

Dodatne informacije

Dodatne informacije dobite pri: Sara Gould (BLDSC, IFLA Offices for UAP and ILL, Boston Spa, Wetherby, West Yorkshire LS23 & BQ, United Kingdom) ali po elektronski pošti sara.gould@bl.uk.

Monika Klačnjša

CTK

OBVESTILA

Bologna po Bologni. Razstava "Bologna po Bologni", ki jo pripravljata knjigarna Mladinska knjiga Konzorcij in Knjižnica Otona Župančiča, enota Pionirska knjižnica, bo od **24. do 26. maja** od 10.00 do 19.00 ure v Cankarjevem domu, v Stekleni dvorani. Svečana otvoritev bo v torek, 24.5. ob 10.00 uri.

Strokovni predstavitvi razstave bosta v torek po otvoritvi in v sredo ob 10.30 uri. Obveščamo vas, da sta predstavitvi razstave

“Bologna po Bologni” naše zadnje skupno strokovno srečanje v tem šolskem letu.

O naših strokovnih srečanjih v prihodnjem šolskem letu bomo pisno obvestili vse splošnoizobraževalne knjižnice v Sloveniji, ki naj bi zagotovile po enega predstavnika na naših srečanjih in skrbele, da se naše skupne ideje, spodbude in odločitve širijo po vseh enotah splošnoizobraževalnih knjižnic in šolskih knjižnicah po Sloveniji. Vljudo vas prosimo, da nam sporočite kakršnekoli predloge in pripombe k našemu skupnemu delu. — Tilka Jamnik

V. posvetovanje specialnih knjižnic. Sekcija za specialne knjižnice ZBDS in Centralna tehniška knjižnica bosta organizirali 10. in 11. novembra 1994 v prostorih KRKE na Dunajski 65 v Ljubljani, letos že tradicionalno V. posvetovanje: Vloga specialnih knjižnic pri pospeševanju družbenega in gospodarskega razvoja. Tema letošnjega posvetovanja bo: **Kakovost storitev v specialni knjižnici.** Vse, ki vas teme o kakovosti zanimajo, vabimo, da se udeležite posvetovanja. Podrobnejše informacije o posvetovanju bomo objavili v septembrski številki Knjižničarskih novic. — Predsednica mag. Angela Čuk

Nove pridobitve v INDOK/knjižnici Enote za razvoj knjižničarstva v NUK. Štiri periodične publikacije, ki jih izdaja IRA, (International Reading Association) lahko od slej prebirate tudi v naši enoti. Tekoče boste seznanjeni (za nazaj pa še z letom 1993) z novostmi, praktičnimi izkušnjami, raziskavami, akcijami ... na področju branja, ki jih prispevajo avtorji različnih izobraževalnih sistemov, različnih kulturnih in ekonomskih okolij. Prebirajo jih v več kot 90. državah sveta.

1. **The Reading Teacher** je publikacija, namenjena vsem tistim, ki se ukvarjajo s poučevanjem in učenjem branja v predšolskem in osnovnošolskem obdobju otroka. Izhaja že 47. leto, osem števil letno, in vas seznaja s teorijo, raziskavami in prakso.

2. **Journal of Reading** je namenjen vsem, ki jih zanima branje mladostnikov, učenje branja mladostnikov in odraslih. Seznanja vas s teorijo, raziskavami in praktičnimi izkušnjami. Izhaja 38. leto, osem krat letno.

3. **Reading Research Quarterly** izhaja štiri krat letno že 29. leto in je namenjena izmenjavi mnenj in informacij s področja teorije, raziskovanja in prakse branja.

4. **Reading Today** izhaja šest krat letno in vas seznaja z novicami s področja učenja in populariziranja branja in z aktivnostmi Mednarodne zveze za branje (IRA). Tu boste našli tudi podatke o organizaciji dela in program dela IRA, in seveda prijavnico za članstvo v tej neprofitni organizaciji, ki si prizadeva izboljšati bralno kulturo s promocijo in učenjem branja kot vseživljenske navade. — Silva Novljan

Potrebujemo. Objavljamo seznam knjig, ki jih Narodna in univerzitetna knjižnica v Ljubljani potrebuje za svoj arhiv. Upamo, da nam bo z vašo pomočjo uspelo najti katero izmed njih.

RUPNIK, Janko: Ustavnost, demokracija in politični sistem. - Maribor : Obzorja, 1975 (Sociološka in politološka knjižnica ; 4)

PETRIĆ, Vladimir: Pregled filmskih zvrsti in žanrov. - (1. in 2. del) Ljubljana : Scena, 1971 (Sedma umetnost ; 7)

POSLOVANJE v ljudski knjižnici. - V Ljubljani : Akad. ferijal. društvo Prosveta, 1910

RIEGER, Sebastian: Črna žena. - V Ljubljani : Katoliška bukvarna, 1910 (ponatis iz "Domoljuba")

Vse, ki imate katero od naštetih knjig in ste jo pripravljeni podariti ali prodati Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani, prosimo, da se obrnete na ga. Valerijo Žagar, tel.: 1250-131 int. 43.

dipl.ing. Nade Čučnik-Majcen: Osnove varovanja in konservacije knjižničnega in arhivskega gradiva - ki pa smo jo tik pred razpošiljanjem Knjižničarskih novic izločili, saj je bila številka žiro računa napačna. Za to se vam opravičujemo in jo objavljamo tokrat.

Popravek. V članku S. Novljan Danske splošnoizobraževalne knjižnice (KN 4(1994), št. 4) je na str. 13 napaka. Število v Sloveniji izposojenega knjižničnega gradiva pod št. 6 ni 11.273.88 ampak 11.273.888 enot.

IZ ITALIJANSKEGA TISKA

V Italiji že dalj časa ugotavljajo, da število prebivalcev, ki preberejo letno vsaj eno knjigo, stalno pada. Da bi pritegnili čimveč prebivalcev k branju knjig, so izvedli zanimivo akcijo. Knjige so enostavno postavili na sedeže po raznih vlakih. Tako so potniki prejeli knjigo brezplačno. Za uresničitev te akcije, predvsem za nakup knjig, ki so jih v akciji razdelili, so pridobili razne sponzorje. Iz članka ni bilo možno identificirati pobudnika te akcije.

Vsekakor je akcija zanimiva in bi jo bilo mogoče uresničiti tudi pri nas, če bi pobudo prevzel podjeten založnik...

Ana Martelanc

PRILOGI

1. Seznam splošnoizobraževalnih knjižnic v Sloveniji. Objavljamo nov seznam SIK, saj je od objave zadnjega minilo že precej časa in se je nabralo kar precej sprememb.

2. Prednaročilo. Že v prejšnji številki Knjižničarskih novic smo vam napovedali prilogo - Prednaročilo za priročnik

V KROŽENJE

KNJIŽNIČARSKE NOVICE, 4(1994), št. 5. ISSN 0353 - 9237.

Izdala in razmnožila: NUK, Turjaška 1, Ljubljana.

Uredila: Jelka Kastelic. Naklada: 570 izvodov. Prejetih tekstov ne lektoriramo.

Na podlagi mnenja Ministrstva za informiranje Republike Slovenije št.23/179 - 92 z dne 16. 3. 1992 štejejo *Knjižničarske novice* med proizvode informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3 Zakona o prometnem davku, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5 %.

NARODNA IN UNIVERZITETNA KNJIŽNICA
ENOTA ZA RAZVOJ KNJIŽNIČARSTVA

ma.j 1994

SEZNAM SPLOŠNOIZOBRAŽEVALNIH KNJIŽNIC
V SLOVENIJI

1. LAVRIČEVA KNJIŽNICA

Cesta IV. prekomorske brigade 1, 65270 Ajdovščina

Vodja: Zdenka Žigon-Lulik, tel.: 065/62-678, fax: 065/62-678

Odprtost: po-pe: 9-18; so: 8-12

Tip knjižnice: IV.

2. KNJIŽNICA BREŽICE

Trg izgnancev 12 b, 68250 Brežice

Vodja: Tea Bemkoč, tel.: 0608/62-649

Odprtost: po, sr, pe: 7-17; to, če: 7-15; so: (2. v mes.) 8-12

Tip knjižnice: III.

3. OSREDNJA KNJIŽNICA CELJE

Muzejski trg 1a, 63000 Celje

Vodja: Janko Germačnik, tel.: 063/442-580, 26-731, fax: 063/25-350

Odprtost: po-pe: 8-19; so: 8-12

Tip knjižnice: II.

4. KNJIŽNICA JOŽETA UDOVIČA

Partizanska 9, 61380 Cerknica

Vodja: Marija Hribar, tel.: 061/791-078, 791-409, fax: 061/791-078

Odprtost: po, če, pe: 8-18; to, sr: 8-16; so: 9-12

Tip knjižnice: IV.

©NUK

5. Zavod za izobraževanje in kulturo Črnomelj
KNJIŽNICA
Ulica Otona Župančiča 7, 68340 Črnomelj
Vodja: Irena Muc, tel.: 068/51-364
Odprtost: po, to, sr, pe: 10-13.30 in 15-19; če: 12-14; so: (2. in 4. v mes.) 8-12
Tip knjižnice: IV.
6. KNJIŽNICA DOMŽALE
Ljubljanska 58, 61230 Domžale
Vodja: Cveta Zalokar-Oražem, tel.: 061/721-204, fax: 061/712-499
Odprtost: po-pe.: 7-19
Tip knjižnice: III.
7. Zveza kulturnih organizacij Dravograd
MATIČNA KNJIŽNICA DRAVOGRAD
Trg 4. julija 29, 62370 Dravograd
Vodja: Cveta Čop, tel.: 0602/83-256
Odprtost: po-pe: 9.30-14.30; sr: 13-18
Tip knjižnice: V.
8. Ljudska univerza
OBČINSKA MATIČNA KNJIŽNICA
Trg svobode 4, 69250 Gornja Radgona
Vodja: Katarina Rauter, tel.: 069/61-054, fax: 069/61-054
Odprtost: po, sr, če, pe: 8-18
Tip knjižnice: III.
9. KNJIŽNICA GROSUPLJE
Adamičeva 15, 61290 Grosuplje
Vodja: Marija Samec, tel.: 061/771-439
Odprtost: po-pe: 9-19
Tip knjižnice: III.
10. Kulturno-rekreacijski center 14. oktober
KNJIŽNICA
Novi log 4, 61430 Hrastnik
Vodja: Marija Vučetič, tel.: 0601/41-820
Odprtost: po-pe: 11-19; so: 8-12
Tip knjižnice: IV.

11. MESTNA KNJIŽNICA IN ČITALNICA IDRİJA
Ul. Svete Barbare 4-5, 65280 Idrija
Vodja: Anica Božič, tel.: 065/71-050, fax: 065/73-026
Odprtost: po, pe, sr: 11-19; to, če: 7-14; so: 7-12
Tip knjižnice: III.
12. KNJIŽNICA MAKSE SAMSA
Titov trg 2, 66250 Ilirska Bistrica
Vodja: Manica Klemenc, tel.: 067/81-088
Odprtost: po, sr, pe: 7-13, 15-18; to, če: 7-14
Tip knjižnice: IV.
13. MATIČNA KNJIŽNICA IZOLA
Oktobrske revolucije 1, 66310 Izola
Vodja: Marina Hrs, tel.: 066/63-412
Odprtost: po-pe: 8-13, 16-18.30; so: 9-12
Tip knjižnice: IV.
14. OBČINSKA KNJIŽNICA JESENICE
Trg Toneta Čufarja 4, 64270 Jesenice
Vodja: Cvetka Tropsenhauer-Martinčič, tel.: 064/81-065
Odprtost: po-pe: 9-19; so: 8-12
Tip knjižnice: III.
15. MATIČNA KNJIŽNICA KAMNIK
Ljubljanska 1, 61240 Kamnik
Vodja: Breda Podbrežnik-Vukmir, tel.: 061/812-597, fax: 061/811-239
Odprtost: po-pe: 9-19
Tip knjižnice: III.
16. KNJIŽNICA KOČEVJE
Ljubljanska c. 6, 61330 Kočevje
Vodja: Ema Štrumbelj, tel.: 061/851-936, fax: 061/851-936
Odprtost: po-pe: 9-19; so: 8-11
Tip knjižnice: IV.

©NUK

17. OSREDNJA KNJIŽNICA SREČKA VILHARJA
Trg revolucije 1, 66000 Koper
Vodja: Evgen Koštial, tel.: 066/22-091, fax: 066/23-866
Odprtost: po-pe: 7-19; so: 7-12
Tip knjižnice: II
18. OSREDNJA KNJIŽNICA OBČINE KRANJ
Tavčarjeva ul. 41, 64000 Kranj
Vodja: Anatol Štern, tel.: 064/222-031, fax: 064/222-539
Odprtost: po-pe: 8-19; so: 8-13
Tip knjižnice: II.
19. VALVASORJEVA KNJIŽNICA KRŠKO
Cesta krških žrtev 26, 68270 Krško
Vodja: Ida Merhar, tel.: 0608/31-269, fax: 0608/34-802
Odprtost: po, pe: 9-18; to, sr, če: 9-14; so: (1. in 2. v mes.) 8-12
Tip knjižnice: III.
20. Skupščina občine Laško - družbene dejavnosti
OBČINSKA MATIČNA KNJIŽNICA LAŠKO
Aškerčev trg 4, 63270 Laško
Vodja: Metka Kovačič, tel.: 063/731-705, fax: 063/731-696
Odprtost: po, sr, pe: 8-14; to, če: 12-19; pe: 19-20
Tip knjižnice: IV.
21. Delavska univerza
MATIČNA KNJIŽNICA LENART
Nikova ulica 9, 62230 Lenart
Vodja: Breda Zorko, tel.: 062/724-286
Odprtost: po-pe: 7-15; sr: 7-17; so: 8-12
Tip knjižnice: IV.
22. Zavod za kulturo občine Lendava
DE KNJIŽNICA
Partizanska 10, 69220 Lendava
Vodja: Žužana Žoldoš, tel.: 069/75-353, fax: 069/75-353
Odprtost: po-pe: 8-18; so: 8-12
Tip knjižnice: III.

23. Zavod za izobraževanje in kulturo
MATIČNA KNJIŽNICA DR. SLAVKO GRUM LITIJA
Parmova 9, 61270 Litija
Vodja: Joža Konjar, tel.: 061/883-102, fax: 061/883-102
Odprtost: po-pe: 10-19; to: 8-14
Tip knjižnice: IV.
24. KNJIŽNICA BEŽIGRAD
Vodovodna 3, 61000 Ljubljana
Vodja: Marija Kobal, tel.: 061/322-955, 133-11-43, 131-61-07 fax: 061/133-11-43
Odprtost: po-pe: 8-19.30; so: 8-13
Tip knjižnice: II.
25. KNJIŽNICA OTONA ŽUPANČIČA
Dvorni trg 2, 61000 Ljubljana
Vodja: Damijana Hainz, tel.: 061/221-781, fax: 061/126-40-73
Odprtost: po-pe: 8-19.30; so: 8-13
Tip knjižnice: III.
26. KNJIŽNICA JOŽETA MAZOVCA V LJUBLJANI
Zaloška c. 61, 61110 Ljubljana
Vodja: Janez Lah, tel.: 061/446-324, fax: 061/448-034
Odprtost: po-pe: 8-19.30; so: 8-13
Tip knjižnice: II.
27. KNJIŽNICA "PREŽIHOV VORANC" LJUBLJANA-VIČ
Tržaška 47 a, 61111 Ljubljana
Vodja: Breda Bajuk, tel.: 061/263-679, 261-183, fax: 061/263-679
Odprtost: po-pe: 8-19; so: 8-12
Tip knjižnice: II.
28. KNJIŽNICA ŠIŠKA
Celovška c. 161, 61000 Ljubljana
Vodja: Silva Črnugelj, tel.: 061/553-177, fax: 555-935
Odprtost: po-pe: 7-19.30; so: 7-13
Tip knjižnice: II

©NUK

29. Ljudska univerza
OBČINSKA MATIČNA KNJIŽNICA LJUTOMER
Glavni trg 1, 69240 Ljutomer
Vodja: Jelka Godec, tel.: 069/81-294, 83-036, fax: 069/81-758
Odprtost: po, sr, če: 8-17; to, pe: 8-15
Tip knjižnice: IV.
30. KNJIŽNICA LOGATEC
Tržaška 44, 61370 Logatec
Vodja: Alenka Furlan, tel.: 061/741-722, fax: 061/741-722
Odprtost: po-če: 9-19; pe: 14-19
Tip knjižnice: V.
31. MARIBORSKA KNJIŽNICA
Rotovski trg 2, 62000 Maribor
Vodja: Dragica Turjak, tel.: 062/26-391, 26-367, 222-640, fax: 062/26-391
Odprtost: po-pe: 9-19; so: 8-12
Tip knjižnice: I.
32. LJUDSKA KNJIŽNICA METLIKA
Cesta bratstva in enotnosti 23, 68330 Metlika
Vodja: Anica Kopinič, tel.: 068/58-370
Odprtost: po-pe: 9-17; so: 9-11
Tip knjižnice: V.
33. Zavod za kulturo - KNJIŽNICA
Hribernikova 1, 63330 Mozirje
Vodja: Ana Lamut, tel.: 063/831-292
Odprtost: po-pe: 10-14
Tip knjižnice: IV.
34. POKRAJINSKA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA
Grajska ul. 2, 69000 Murska Sobota
Vodja: Jože Vugrinec, tel.: 069/22-553, fax: 069/22-553
Odprtost: po-pe: 8-18; so: 8-12
Tip knjižnice: II.

©NUK

35. GORIŠKA KNJIŽNICA FRANCETA BEVKA
Kidričeva 20, 65000 Nova Gorica
Vodja: Rajko Slokar, tel.: 065/22-498, fax: 065/21-688
Odprtost: po-pe: 7-19; če: 11-19; so: 8-12
Tip knjižnice: II.
36. KNJIŽNICA MIRANA JARCA
Cesta komandanta Staneta 26,28 68000 Novo mesto
Vodja: Janez Mežan, tel.: 068/28-044, fax: 068/21-496
Odprtost: po-pe: 7-19; so: 7-13
Tip knjižnice: II.
37. KNJIŽNICA ORMOŽ
Vrazova 12, 62270 Ormož
Vodja: Željka Nardin-Milovanovič, tel.: 062/700-509
Odprtost: po: 8-15; to: 12-17; sr: 11-15; če: 8-15; pe: 12-19
Tip knjižnice: IV.
38. MATIČNA KNJIŽNICA PIRAN
Tartinijev trg 1, 66330 Piran
Vodja: Oriana Košuta-Krmac, tel.: 066/73-870
Odprtost: po-pe: 8-12 in 14-19; so: 8-11
Tip knjižnice: III.
39. KNJIŽNICA BENA ZUPANČIČA
Trg padlih borcev 5, 66230 Postojna
Vodja: Alenka Curk, tel.: 067/21-052, 24-520, fax: 067/21-052
Odprtost: po-pe: 7.30-19
Tip knjižnice: III.
40. KNJIŽNICA IVANA POTRČA PTUJ
Mariborski trg 1, 62250 Ptuj
Vodja: Lidija Majnik, tel.: 062/771-480
Odprtost: po-pe: 8-19; so: 8-12
Tip knjižnice: II.

41. KNJIŽNICA RADLJE OB DRAVI
Koroška cesta 2, 62360 Radlje ob Dravi
Vodja: Ivanka Kus, tel.: 0602/73-091
Odprtost: po, pe: 8-14; to, če: 8-14 in 16-18; sr: 8-16
Tip knjižnice: IV.
42. KNJIŽNICA A.T. LINHARTA
Gorenjska 27, 64240 Radovljica
Vodja: Rezka Šubic, tel.: 064/714-534
Odprtost: po-pe: 8-19; če: 10-19; so: 8-12
Tip knjižnice: III.
43. KOROŠKA OSREDNJA KNJIŽNICA DR. FRANCA SUŠNIKA
Na gradu 1, 62390 Ravne na Koroškem
Vodja: Janez Mrdavšič, tel.: 0602/22-294, 21-467, fax: 0602/22-294
Odprtost: po, to, sr, pe: 7-18.30; če: 7-13.30; so: 7-12.30
Tip knjižnice: III.
44. Javni zavod Miklova hiša - KNJIŽNICA
Šeškova 17, 61310 Ribnica
Vodja: Vesna Postrak, tel.: 061/861-938
Odprtost: po-pe: 9-19.30; so: 9-12
Tip knjižnice: IV.
45. Zveza kulturnih organizacij
OBČINSKA KNJIŽNICA SEVNICA
Trg svobode 10, 68290 Sevnica
Vodja: Ida Tušar, tel.: 0608/81-304
Odprtost: po: 8-14; to: 8-12; če: 8-12; pe: 13-17
Tip knjižnice: IV.
46. KOSOVELOVA KNJIŽNICA SEŽANA
Mirka Pirca 1, 66210 Sežana
Vodja: Lučka Čehovin, tel.: 067/73-478
Odprtost: po-pe: 7-18; so: 8-12
Tip knjižnice: III.

47. KNJIŽNICA JOSIPA VOŠNJAKA SLOVENSKA BISTRICA

Trg svobode 16, 62310 Slov. Bistrica

Vodja: Metka Pristovnik, tel.: 062/811-287

Odpriost: po, sr, pe: 8-18.30; to, če: 8-15

Tip knjižnice: III.

48. KNJIŽNICA KSAVERJA MEŠKA

Glavni trg 1, 62380 Slovenj Gradec

Vodja: Alenka Valtl, tel.: 0602/41-159, fax: 0602/41-159

Odpriost: po-pe: 7.30-18

Tip knjižnice: III.

49. Svetovalno-izobraževalni center

KNJIŽNICA SLOVENSKE KONJICE

Mestni trg 4, 63210 Slov. Konjice

Vodja: Izidor Roškar, tel.: 063/755-015

Odpriost: po-pe: 9-16

Tip knjižnice: III.

50. KNJIŽNICA ŠENTJUR

Dušana Kvedra 16, 63230 Šentjur pri Celju

Vodja: Tatjana Cmok, tel.: 063/741-277

Odpriost: po, pe: 7-19; sr: 7-17

Tip knjižnice: IV.

51. KNJIŽNICA IVANA TAVČARJA

Šolska 6, 64220 Škofja Loka

Vodja: Ludvik Kaluža, tel.: 064/620-200, fax: 064/620-638

Odpriost: po-pe: 8-19

Tip knjižnice: III.

52. Ljudska univerza

OBČINSKA MATIČNA KNJIŽNICA

Šmarje 112, 63240 Šmarje pri Jelšah

Vodja: Jože Čakš, tel.: 063/821-352, fax: 063/821-352

Odpriost: po, pe: 12-18; to, če: 8-14; sr: 8-18

Tip knjižnice: III.

©NUK

53. KNJIŽNICA CIRILA KOSMAČA TOLMIN
Tumov drevored 6, 65220 Tolmin
Vodja: Ivan Jermol, tel.: 065/81-048
Odprtost: po, sr, pe: 7.30-19; to, če: 7.30-15
Tip knjižnice: III.
54. KNJIŽNICA TONETA SELIŠKARJA
Ul. 1. junija 19, 61420 Trbovlje
Vodja: Marija Serša, tel.: 0601/21-748
Odprtost: po-pe: 8-12 in 14-18; so: 8-12
Tip knjižnice: IV.
55. Center za izobraževanje in kulturo
KNJIŽNICA PAVLA GOLIE
Kidričeva 2, 68210 Trebnje
Vodja: Stanka Pungartnik, tel.: 068/44-104, fax: 068/44-183
Odprtost: po-pe: 7-18
Tip knjižnice: IV.
56. Zavod za kulturo in izobraževanje
KNJIŽNICA DR. TONETA PRETNARJA
Balos 4, 64290 Trzič
Vodja: Dani Kunšič, tel.: 064/53-178, fax: 064/50-358
Odprtost: po-pe: 9-18
Tip knjižnice: IV.
57. Kulturni center "Ivan Napotnik"
KNJIŽNICA
Titov trg 5, 63320 Velenje
Vodja: Ljubiša Savović, tel.: 063/853-265, fax: 063/853-747
Odprtost: po-pe: 9-19; če: 9-13; so: 8-12
Tip knjižnice: III.
58. CANKARJEVA KNJIŽNICA VRHNIKA
Tržaška 9b, 61360 Vrhnika
Vodja: Marija Iskrenovič, tel.: 061/753-114, 753-714, fax: 061/753-114
Odprtost: po-pe: 9-19; so: 8-12
Tip knjižnice: IV.

59. Kulturni center - Delavski dom
KNJIŽNICA ZAGORJE
Cesta 9. avgusta 1, 61410 Zagorje ob Savi
Vodja: Milena Garantini, tel.: 0601/61-281
Odprtost: po-pe: 8-12, 15-18.30
Tip knjižnice: IV.
60. Zavod za kulturo Žalec
OBČINSKA MATIČNA KNJIŽNICA ŽALEC
Aškerčeva 9a, 63310 Žalec
Vodja: Alja Bratuša, tel.: 063/715-123, fax: 063/715-517
Odprtost: po, sr, pe: 7-18; to, če: 7-14; so: 8-12
Tip knjižnice: III.

Uporaba seznama je dovoljena samo za lastne potrebe, vsaka druga uporaba je brez dovoljenja NUK prepovedana.

©NUK

PREDNAROČILO ZA PRIROČNIK
OSNOVE VAROVANJA IN KONSERVACIJE KNJIŽNIČNEGA IN
ARHIVSKEGA GRADIVA

Datum izida: jesen 1994

Cena v prednaročilu: 3.850 SIT

Zbrala in uredila **dipl.ing. Nada Čučnik-Majcen**

Duhovne stvaritve človeka na papirju ali novih medijih (gradivo) se pričnejo kvariti še preden ste nanj položili roke. Temu pojavu posvečamo premalo pozornosti in skrbi. Sedanji način življenja, nove informacijske tehnologije, povečujejo dokumentarno in knjižnično gradivo, z druge strani pa se kakovost življenja poslabšuje in duhovno bogastvo ustvarjalcev nastaja na manj obstojnem materialu. Zato je potrebno fizično primerno ravnati z gradivom. Ustrezna skrb, zaščita, varovanje nastajajočega gradiva kot arhivskega gradiva bodočnosti in varovanje ter konservacija gradiva, ki že ima pomen pisne kulturne dediščine predstavlja vsebino priročnika. Vse to bo sistematično predstavljeno na osnovi skoraj dvajsetletnih izkušenj in v povezavi s svetovnimi dogajanci na tem področju.

Priročnik je primeren za kandidate, ki se pripravljajo za strokovni izpit iz bibliotekarstva, arhivistike in sorodnih dejavnosti.

Koristne nasvete, kako varovati pisno gradivo in s tem podaljšati življensko dobo tega, bodo odkrili tudi vsi tisti, ki se poklicno ali ljubiteljsko srečujejo s knjigo, zapisom, dokumentarnim gradivom, inkunabulo, disketo ali drugo zvrstjo današnjih gradiv.

Da bi lahko ocenili višino naklade Vas prosimo, da Vaš interes za nabavo priročnika izkažete:

1. s poslano naročilnico ali na fax št. 061/217-483
2. s predplačilom na žiro račun št. 50100-601-99169
na naslov: IMA, 61000 Ljubljana, Puharjeva 3

PREDNAROČILO

Podpisani.....

Naslov.....

.....
naročam-o izvodov priročnika **OSNOVE VAROVANJA IN KONSERVACIJE**
KNJIŽNIČNEGA IN ARHIVSKEGA GRADIVA po prednaročniški ceni 3.850 SIT;
ki jim bom-o poravnal-i s predplačilom na žiro račun št.: 50100-601-99169.
Prednaročilo pošlji-te na naslov: IMA, 61000 Ljubljana, Puharjeva 3

Datum:

Žig:

Podpis: